

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«КАРАЗІНСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ»
UNIVERSITY OF MONTENEGRO
ECONOMIC LABORATORY FOR TRANSITION RESEARCH
(PODGORICA, MONTENEGRO)

Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

31 жовтня 2020 р.

Харків – 2020

УДК 330.34 + 339.94 (063)

ББК 65 я 431

Редакційна колегія:

Александров В. В. к.е.н., проф., Родченко В. Б., д.е.н. проф., Третяк В. П. д.е.н., доц.,
Портна О. В., д.е.н., доц., Рекун Г. П., к.е.н., доц., Крамаренко А. О., к.е.н.

Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції 31 жовтня 2020 року. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2020. 482 с.

У матеріалах конференції розглядаються передумови трансформації економічних систем на національному та регіональному рівнях; економічні, інформаційні, екологічні та соціальні аспекти розвитку територій; інструменти впровадження альтернативних джерел енергії, популяризації та розвитку ресурсо- та енергозбереження; особливості впровадження інноваційної та інвестиційної діяльності, управління проектами та програмами розвитку територій; ключові характеристики бізнес-середовища територіальної системи; особливості управління економічною безпекою територій.

Видання призначене для фахівців системи державного та регіонального управління, органів місцевого самоврядування, представників бізнесу, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 801 від 18 грудня 2019 року.

Сідельнікова І.В. АКТИВІЗАЦІЯ АГРОІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	298
Soliar V., Tsian Chzhu, Chzhi Bu INTERACTIVE MARKETING STRATEGY (FOR EXAMPLE SHANGHAI QIJI CULTURE MEDIA CO., LTD.)	300
Солопун Н.М. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	303
Тимошенко І.Ю. ОСОБЛИВОСТІ, СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО НА ПРИКЛАДІ КРАЇН ЄВРОСОЮЗУ.....	304
Титарчук М.В. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	306
Хрипунова Д.М. ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ПРОЦЕСУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ВІДКРИТТЯ: ВИКЛИКИ ПАНДЕМІЇ.....	309
Хрустальова В.В. ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	312
Черних О.В. НАПРЯМИ МОТИВАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	315

Секція 5. УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....318

Внукова Н.М. УПРАВЛІННЯ УЗГОДЖЕННЯМ ПРОТИРІЧ ІНТЕРЕСІВ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ З ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	318
Круглов В.В. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ ПРОЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА.....	320
Кушнір Т.М. МАРКЕТИНГ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ МАРКЕТИНГУ ТЕРИТОРІЙ.....	322
Михальчишина Л.Г. ШЛЯХИ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ РЕГІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ.....	324
Пастух К.В. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ В УКРАЇНІ.....	325
Сторожилова У.Л., Гаврилова В.М., Сотник І.І. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В КОНТЕКСТІ ШВИДКИХ ЗМІН СУЧАСНОСТІ.....	328
Черній В.О. УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ І МАРКЕТИНГОВИМИ ПРОЄКТАМИ НА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	330

Секція 6. БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ СИСТЕМИ...333

Богуцька О.А. ЦИФРОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ЯК УМОВА ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.....	333
Бондар-Підгурська О.В., Храпач О.О., Егдара Есмаель Омар Мохаммед МАРКЕТИНГОВІ ТА ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	

СЕКЦІЯ 5
УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ РОЗВИТКУ
ТЕРИТОРІЙ

УДК 332.14:334.021

Внукова Наталія Миколаївна

д.е.н., професор, професор кафедри банківської справи і фінансових послуг
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

УПРАВЛІННЯ УЗГОДЖЕННЯМ ПРОТИРІЧ ІНТЕРЕСІВ
СТЕЙКХОЛДЕРІВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ
З ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Для попередження кризових явищ в економіці та забезпечення стійкого розвитку територій в умовах глобалізації для підвищення їх конкурентоздатності виникає нагальна потреба у збалансуванні інтересів стейкхолдерів (Stakeholders), отже, необхідні інструменти управління узгодженням потенційних протиріч між ними. Теоретичне і практичне значення цих досліджень підвищується, тому що у всьому світі прагматика сталого розвитку територій набуває особливої актуальності.

Відповідальною управлінською складовою органу місцевого самоврядування є ідентифікація стейкхолдерів та оцінка їхнього впливу на територіальний розвиток. При неврахуванні цих інтересів підвищується ризик виникнення протиріч, і навпаки, їх врахування сприяє налагодженню партнерських відносин і підвищенню потенціалу територій [4]. Підхід партнерства або синергії підтримують науковці [1], які розглядають систему зв'язків у економічній сфері як забезпечуючу щодо сталого збалансованого розвитку з урахуванням економічного потенціалу при взаємодії з учасниками (стейкхолдерами).

Управління узгодженням протиріч спрямоване на ідентифікацію інтересів зацікавлених сторін, а також визначення цілей стійкого розвитку територій, яких необхідно досягти при взаємодії з кожною із зацікавлених сторін. Це є необхідним при відборі проєктів регіонального розвитку, де мали узгоджуватися інтереси як територіальної громади, так і окремих суб'єктів господарювання та їх громадських об'єднань.

При реалізації таких проєктів територіального розвитку для управління узгодженням інтересів зацікавлених сторін з метою вибору найкращої альтернативи, зокрема при виконанні процедур прийняття рішень автором обрано систему підтримки прийняття рішень (СППР) Decision Making Helper, яка є доступною у використанні [6].

Розподіл рівня зацікавленості серед визначених стейкхолдерів запропоновано визначити з використанням зазначених альтернатив. Внаслідок

одержаних результатів буде підтверджено пріоритетного стейкхолдера у реалізації проєкту територіального розвитку, що дасть змогу ефективно управляти цим процесом [3].

Стейкхолдер (може бути орган місцевого самоврядування) шукає максимально задовільне рішення для виконання стратегічних завдань з територіального розвитку, враховуючи позитивні фактори впливу та уникаючи несприятливі фактори.

Для управління цим процесом потрібне кадрове забезпечення, швидким результатом досягнення чого може бути запровадження тренінгових технологій за участю різних стейкхолдерів [5]. Отже, сучасні освітні технології повинні посприяти розумінню їх інтересів, зокрема, щодо управління проєктами. Якщо маркетингова політика орієнтована на вибір потенційного споживача, тоді як територіальний фактор впливає на пошуки зацікавлених сторін [2].

Виконана оцінка щодо визначення інтересу стейкхолдерів на прикладі реалізації проєктів територіального розвитку довела, що пріоритетною зацікавленою особою може бути не тільки орган місцевого самоврядування, але й представник бізнесу (потенційний інвестор) з впливом на рівень його зацікавленості різних факторів. Аналіз проблемних питань розвитку територій і доміант теорій зацікавлених сторін дозволяє підсумувати, що різні групи стейкхолдерів впливають на територіальний розвиток, тому вони повинні бути ідентифіковані та вивчені. Оцінка їхнього впливу є відповідальною складовою управлінської діяльності, тому що є передумовою ведення діалогу з зацікавленими сторонами для узгодження їх інтересів, посилюючи позитивну складову і нівелюючи конфліктну для максимального використання потенційних можливостей позитивного впливу стейкхолдерів.

Література

1. Балацький, О.Ф., Петрушенко М.М., Шевченко Г.М. Конфліктна складова системи соціоприродних зв'язків у економічній сфері взаємовідносин. *Механізм регулювання економіки*. 2012. № 2(56). С. 140-153.
2. Внукова Н. М. Пріоритезація інтересів стейкхолдерів у страховому маркетинзі в змісті економічної освіти для забезпечення стійкого розвитку території. *Проблеми та перспективи сучасного розвитку фінансів, обліку та банківської діяльності: III Міжнар. наук.-практ. конф.: матеріали конф.*, Дніпро, 23 берез. 2020 р. Дніпро, Ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2020. С.80-82.
3. Внукова Н.М. Інноваційний підхід до визначення інтересу стейкхолдерів у реалізації інвестиційних проєктів з розвитку територіальних громад. *Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту: Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (ОНПУ, м.Одеса, 28 травня 2020)*. Одеса: ОНПУ, 2020 С.103-104.
4. Внукова Н.М. Управління узгодженням протиріч інтересів стейкхолдерів на основі інтеграції наукового, виробничого, людського потенціалу територій. *Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей II Міжнародної*

науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2020 р.). Мукачево: МДУ, 2020. С.76-79.

5. Внукова Н.М., Пивоваров В.М. Врахування інтересів стейкхолдерів для розвитку територіальної громади. *Актуальні правові та гуманітарно-економічні проблеми в період реформування демократичного суспільства*. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція. – Кропивницький, ПВНЗ «КІДМУ», КПУ(15-16 листопада 2019) .2019. С.117-120.

6. Decision Making Helper. URL: <https://www.infonautics-software.ch/decisionmakinghelper/> (дата звернення: 20.10.2020).

УДК 338.242

Круглов Віталій Вікторович

к. держ. упр., доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування
Харківський національний університет будівництва та архітектури

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Завдання всебічного розвитку територій передбачає реалізацію комплексу питань, пов'язаних з розбудовою економічного середовища, формуванням конкурентної політики у сфері підприємництва, забезпеченням необхідних параметрів функціонування ринку праці, реалізацією суспільно важливих інфраструктурних об'єктів, інноваційними підходами до організації взаємодії зацікавлених сторін освітніх, наукових та виробничих процесів, залученням інвестиційних ресурсів. Важливим аспектом успішного виконання складних завдань може бути об'єднання наявних можливостей та переваг, які знаходяться в основі партнерства держави та приватного сектору.

Як демонструє світова практика, в той час, коли традиційне фінансування інфраструктурного розвитку має певні труднощі, ефективним інструментом підвищення регіональної ролі, інноваційним способом посилення можливостей управління на рівні територіальних утворень, забезпечення суспільних потреб та вимог є державно-приватне партнерство (ДПП) [1]. Спільні зусилля в концептуальних підходах, обґрунтуванні, проектних роботах, фінансуванні, будівництві та обслуговуванні суспільно важливих об'єктів потребують узгодженої роботи партнерів. Проекти ДПП реалізуються в сфері житлово-комунального господарства, транспортних комунікаціях, охороні здоров'я, екології, телекомунікаційних системах, альтернативній енергетиці та енергозбереженні [2], агропромисловому комплексі, туристичній галузі та багатьох інших напрямках.

Дискусії про ДПП схиляються до розуміння його в якості інструменту політики в контексті дискурсів, які залишаються домінуючими з 1990-х років: концептуальні дебати навколо переходу від урядування до управління та